

libet concessis confirmatis et innovatis, contrariis quibuscumque etiam si eisdem fratribus caputiatis nuncupatis, vel quibusvis aliis communiter vel divisim ab Apostolica Sede sit indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint, per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indultu huiusmodi mentionem.

Datum Romae, die XV aprilis MDXXXIV, anno pontificatus undecimo.

Prameny:

Archivio generale OFM Cap., sekce BA (AAS, Summi Pontifices) 228, č. 349a, kopie; publikováno in: LECORNEY E. [Edouard d'Alençon]: *De primordiis Ordinis fratrum minorum capuccinorum (1524-1534). Commentarium historicum*, Roma, Curia Generale OFM Cap., 1921, s. 116-117;

WADDING L.: *Annales Minorum in quibus res omnes trium Ordinum a sancto Francisco institutorum, ponderosius & ex fide afferuntur, & praeclara quaeque monumenta ab obliuione vendicantur*, Quaracchi: Collegio San Bonaventura, 3. ed., 1932, sv. XVI, *Addenda*, s. 794-796.

Poznámky:

¹ Tak jsou kapucíni jako taková definováni na základě jejich vztahu k Observantům. Vzniká tím pochybnost o jejich přímé závislosti na Spirituálech a na Janu z Valle, jehož následovníci bylo rovněž kárání za to, že působí neklid svědomí svým zvoleným způsobem života. Srov. *Bullarium Franciscanum*, sv. VI, s. 139, č. 245.

² Toto byl skutečný motiv, který popouzel Jana z Valle, aby roku 1527 vydal v Anconě proti kapucínům a na ukliďnění rozbourěných Observantů svůj první Dialog.

³ Z konceptu se zdá, že toto pověření bylo nejprve svěřeno biskupovi Bisignana jménem Fabio Arcella a jeho gen. vikáři. Biskup se však v té době nacházel jako nuncius v Neapoli (Srov. LECORNEY E.: *De primordiis*, s. 117, pozn. 1). Ví se, že kardinál Ochránce Ondřej z Valle pak nepodnikl nic, ačkoli vlastnoručně dopsal na závěr breve poznámku: „*Videtur, condecendum. A. cardinalis de Valle, protector*“ (Viděno, udělit).

Breve PASTORALIS OFFICII CURA (1534)

Clemens PP. VII.

Papež Klement VII.

Venerabili fratri nostro Andreae episcopo Praenestini, cardinali de Valle nuncupato.

Našemu ctihodnému bratrovi Ondřejovi z Valle, kardinálu biskupovi palestrinskému.

Venerabilis frater noster, salutem.

Našemu ctih. bratrovi, pozdrav.

1. Pastoralis officii cura nos admonet, ut ad ea diligenter intendamus per quae singuli religiosi, et praesertim Ordinum mendicantium professores, qui sub voluntariae paupertatis habitu Domino militant, semotis perturbationibus et scandalis universis, gratum et sedulum impendere valeant Altissimo famulatum.

1. Pastorační starostlivost našeho úřadu nás pobízí, abych věnovali pečlivou pozornost těm věcem, které jednotlivé řeholníky, a zvláště pak bratry se sliby z žebavých Řádů, sloužící Pánu v oděvu dobrovolné chudoby, činí schopné nabízet Nejvyššímu pilnou a důstojnou službu prostou jakéhokoli pohoršení a rozruchu.

2. Accepimus siquidem quod nonnulli Ordinis fratrum Minorum regularis Observantiae nuncupatorum professores, praetendentes se velle Regulam beati Francisci ad unguem, iuxta eius litteralem sensum, et non declarationes super illa hactenus per romanos pontifices praedecessores nostros editas, observare, a propriis Ordinis et Observantiae huiusmodi domibus recedentes, ad diversas alias domas et alia loca, etiam eiusdem Ordinis, se transtulerunt, et inibi se fratres capuciatos nuncupantes, vitam admodum austeram et rigidam ac fere

2. Dozvěděli jsme se totiž, že někteří bratři se sliby z Řádu Menších bratří, tzv. řeholní Observance, pod záminkou, že chtějí zachovávat Řeholi blaženého Františka dokonale, ne již podle prohlášení vydaných až doposud našimi předchůdci římskými papeži, ale podle jejího doslovného smyslu¹ vzdálili se z domů svého Řádu a zmíněných Observantů, a přestěhovali se do jiných domů a míst, mnohdy patřících témuž Řádu, kde si říkají bratři Kapuciáni, vedou život natolik drsný a přísný, takřka nelidský, že tím vyvolávají nesmírný rozruch a pohoršení u jiných bratří se

non humanam ducunt, in maximam aliorum ipsius Ordinis professorum, qui propterea dubitant se Regulae pariter non satisfacere, perturbationem et grave scandalum plurimorum.

3. Nos igitur volentes, praemissis, quantum cum Domino possumus, occurrere et materiam scandalorum amputare, omnes et singulos dicti Ordinis fratrum minorum regularis Observantiae professores, sub habitu et moribus ac observantia eorundem fratrum capuciatorum ad praesens vivente, auctoritate nostra requiras et moneas in Domino:

eis et eorundem singulis, nihilominus, in virtute sanctae oboedientiae, et sub excommunicationis latae sententiae poena, quam eos, nisi realiter et cum effectu paruerint, eo ipso incurrere volumus et declaramus, districte praecipiendo mandans, quatenus infra XV dies post monitionem tuam praedictam, eis et eorum cuilibet personaliter faciendam, immediate sequentes, quorum quinque pro primo, quinque pro secundo et reliquos pro tertio et peremptorio termino ac monitione canonica,

eis et eorum cuilibet assignes, debeant et quilibet eorum debeat ad domos dicti Ordinis, quas in eorum recessu reliquerunt et ad quas eos, absque eo quod per superiores suos praemissorum occasione quovis modo molestari possint, libere redire posse

sliby z téhož Řádu, kteří se kvůli tomu obávají, že oni tedy nesplňují požadavky Řehole.²

3. Protože, nakolik je nám to v Pánu možné, chceme být prostředníky ve výše uvedené záležitosti, a protože chceme utnout všechno pohoršlivé, naší autoritou vyhledej a v Pánu napomeň všechny jednotlivé bratry se sliby ze zmíněného Řádu Menších bratří z (odnože) řeholní Observance, kteří v současnosti přijímají oblečení, zvyklosti a chování bratří Kapuciátů.

Každému z nich jednotlivě však s rozhodností nařídí mocí svaté poslušnosti, a pod hrozbou trestu exkomunikace nastupující bez rozhodnutí představeného (*latae sententiae*). Chceme a ustanovujeme, aby do ní ihned upadli, pokud skutečně a účinně neposlechnou a do patnácti dní se každý z nich nevrátí do domů zmíněného Řádu, které předtím opustili, když se vzdálili. Určíš jim a každému z nich tři termíny pro každé z kanonických napomenutí: pět dní pro první, pět dní pro druhé a zbytek pro důrazné třetí napomenutí.

Stanovujeme, že se svobodně mohou vrátit pod poslušnost oněch představených, aniž by se tím vystavovali jakýmkoli nepříjemnostem ze strany svých představených; a jejich návratem, skutečným a účinným, a připodobněním v oblékání, způsobu života a řeholní

decernimus, sub illorum superiorum obedientia, omni exemptione cessante, realiter et cum effectu rediisse, et se habitui et moribus ac observantiae aliorum ipsius Ordinis professorum de Observantia nuncupatorum omnino conformasse.

4. Et nihilominus per te vel alium seu alios, omnes et singulos, sub prae-sentibus nostris comprehensos, monitione et mandatis tuis huiusmodi non parentes, et quos excommunicationis sententiam praedictam incurrere continget, ex nunc prout ex tunc, et e contra excommunicatos tamdiu publice nunties et facias ab aliis nun-tiari, donec ipsi sic excommunicati ab huiusmodi excommunicationis sententia absolutionis beneficium meruerint obtinere.

Et nihilominus terminis super iis habendis servatis, processibus sententiam excommunicationis praedictam iteratis vicibus aggravare procures, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis ac dicti Ordinis etiam iuramenti confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis clausulis et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et litteris apostolicis etiam in forma brevis eisdem fratribus capuciatibus sub quibuscumque verborum formis et expressionibus et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis irritantibusque et aliis decretis quomodo-

observanci ostatním bratřím se sliby z téhož Řádu tzv. Observantů, zaniká každá dispens.

4. Ohlásíš pak, sám nebo prostřednictvím jiných³, jim všem jednotlivě, zahrnutým v tomto našem listu, že když nevyhoví napomenutím a tvým příslušným příkazům, upadnou do výše stanoveného trestu exkomunikace v současnosti a také v budoucnosti; jejich exkomunikaci pak veřejně rozhlásíš a dáš ji ohlašovat druhými, dokud si tyto exkomunikovaní nezaslouží dosáhnout dobrodiní odpuštění zmíněného trestu exkomunikace.

A dále se postaráš o rozšíření zmíněného trestu exkomunikace, při respektování stanovených mezí, obnovováním zmíněného trestu exkomunikace procesy, bude-li to třeba, i za asistence svět-ské moci.

5. V rozporu s tím nejsou apoštolské konstituce a nařízení, ani klauzule a zvyklosti zmíněného Řádu, i když by byly posíleny přísahou, apoštolským potvrzením, nebo omezením jakéhokoli druhu; ani výsady, indulty, apoštolské listy, i když by byly vydané ve formě breve, udělené zmíněným bratřím Kapuciátům v jakékoli formě slova nebo výrazu, a jakýmkoliv typem výjimek ze zrušení z neplatnosti; ani jiné opačné